

БЕОГРАД, НОВИ САД - Данашњи дан свет обележава као Дан победе у Другом светском рату, а Европа и као свој дан.

Други светски рат у Европи окончан је 9. маја 1945. године, када је нацистичка Немачка потписала капитулацију.

Наиме, у Берлину је нешто после поноћи 8. маја, односно првих минута 9. маја 1945. безусловну капитулацију Немачке потписао фелдмаршал Вилхелм Кајтел.

У име Совјетског Савеза потписник је био маршал Георгиј Жуков, а у име западних савезника британски ваздухопловни генерал Артур Тедер.

Тиме је формално завршен Други светски рат у Европи, али су остаци немацких трупа, и њихових савезника, још неколико дана пружали отпор, између осталих и у Југославији (до 15. маја). У рату који је трајао нешто мање од шест година, учествовала је 61 држава и око 110 милиона војника.

Прецизан број страдалих није никада установљен. Процене говоре о томе да је било између 50 и чак 80 милиона погинулих, од којих је цивила било између 38 и 55 милиона.

Тачни подаци о жртвама ни на подручју некадашње Југославије нису утврђени.

Државна комисија бивше Југославије, наиме, објавила је својевремено податак да је погинуло укупно 1.706.000 особа, међу којима нешто више од 300.000 бораца.

Девети мај прихваћен је и као Дан Европе, јер је баш 9. маја и то 1950. министар спољних послова Роберт Шуман објавио декларацију којом је позвао на успостављање новог поретка којим би се сукобљавање између европских земаља, учинило не само незамисливим, него и немогућим.

Суштина његових идеја огледала се у успостављању заједничких тела, односно релација, у прво време у производњи и дистрибуцији угља и челика као темеља индустријске снаге.

Формирање надржавних тела у тим областима требало је да означи прве кораке на том путу, а Шуман је првенствено имао у виду односе Француске и Немачке.

Наредне године основана је Европска комисија за угаљ и челик, која је временом прерасла у Европску економску заједницу, да би 1991. у холандском градићу Мастрихту била проглашена Европска унија.

Уговор о оснивању Европске заједнице за угаљ и челик потписан је 18. априла 1951. године и потписнице су биле: Француска, Савезна Република Немачка, Италија, Данска и земље Бенелукса - Белгија, Холандија и Луксембург.

Европски савет је 1955. године у Милану одлучио да се дан објављивања Шумановог плана, 9. мај, обележава као Дан Европе.

Уговор о ЕУ, познат и као Уговор из Мастрихта од 7. фебруара 1992, ступио је на снагу 1. новембра 1993. године и утврдио је три стуба ЕУ: наднационални, заједничку спољну и безбедносну политику и сарадњу у области правосуђа и у унутрашњим пословима.

Почев од 1. јануара 2007. године Европску унију је чинило 27 држава чланица са близу 500 милиона становника, а 1. јула 2013. године Унија је добила 28. члана, Хрватску.

У међувремену, грађани Велике Британије на референдуму су одлучили да њихова земља треба да изађе из ове заједнице и Брегзит је у току.

(Танјуг)